

RUTH GOLDBERG

ur. 1921; Kurów

Miejsce i czas wydarzeń	Lubelszczyzna, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lubelszczyzna, II wojna światowa, partyzanci, kryjówka, Maria Maciejewska

Partyzantka

Jak byłam w lesie, w partyzantach, to ja dzieci chłopów uczyłam. Oni mnie tak lubili, Janka się nazywałam wtedy. Był kolega brata i brat, kolega mój, niedawno zmarł. On później poszedł do partyzantki. Przez Bug przeszedł i był w partyzantce takiej, ale wtedy jeszcze był u nas on. Przyszedł pewnego razu i mówi: – Janka, my przechodzimy przez Bug. Brat mój nie chciał [iść], tylko żebym ja też poszła. Jak nie, to on nie idzie. Ale to byli ci odważni, kilku odważnych, co chcieli tam iść. I zabrali mnie do lasu, ja miałam iść z nimi. Ale tam też była jakaś zdrada, powiedzieli, że jacyś Polacy i Rosjanie umówili się, żeby nas zabić. To oni mnie wzięli z powrotem do kryjówki, do skrytki. Zamiast oni nas, to nasi zabili ich. To było kilku Rosjan i jeden Polak, który był złodziejem przed wojną, później był w takiej partyzantce. I oni chcieli iść z nami i nas zabić. Był jeden Żyd, który [ukrywał się] jako Polak i on nam powiedział. Ja nie wiedziałam, ja ich bardzo lubiałam, tych Rosjan.

Był wypadek, że spalili to miejsce, gdzie myśmy siedzieli, siedzieliśmy w stodole, było nas ośmioro ludzi, przeważnie partyzanci. Byliśmy w takim dole, ten dół był przykryty drzewem, kawałkami drzewa, które się paliło w piecu, to leżało jakby przygotowane do tego. Przyszli Polacy i podpalili. Tam była jedna Polka, która się nami opiekowała – Maryśka Maciejewska. Bardzo dobra, ona nie żyje już. Ona przyszła, odkryła ten dół i zaczęła krzyczeć: „Pali się, pali się, uciekajcie!”. To było miejsce, gdzie od czasu do czasu przychodzili partyzanci odpoczywać. Ja na przykład tam byłam, bo niedobrze się czułam jakiś czas. Mieliśmy tam broń, czasem spadły jakieś kule, leżały na ziemi. Jak się paliło, to te kule strzelały. Myśmy myśleli, że to Niemcy, a to Polacy spalili.

Data i miejsce nagrania	2006-12-28, Izrael
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"